

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 68/13
V Lucemburku dne 30. května 2013

Stanovisko generálního advokáta ve věci C-85/12
Société Landsbanki Islands HF

Generální advokát P. Cruz Villalón má za to, že směrnice o reorganizaci a likvidaci úvěrových institucí nebrání tomu, aby reorganizační opatření úvěrových institucí byla, stejně jako na Islandu, přijímána formou zákona

Aby tomu tak mohlo být, musí být taková opatření zaměřená na individuálně určené instituce a dotčené osoby musí mít možnost účinně podat vůči nim návrh na soudní přezkum.

Směrnice o reorganizaci a likvidaci úvěrových institucí¹ stanoví, že v případě úpadku úvěrové instituce s pobočkami v jiných členských státech se reorganizační opatření a likvidační řízení koncentrují do jediného úpadekového řízení v členském státě, v němž má tato instituce své sídlo (tzv. domovský stát). Tato opatření se tudíž v zásadě řídí jediným úpadekovým právem a uplatní se v souladu s právem domovského státu, přičemž účinky podle tohoto práva vyvolávají bez jakýchkoli dalších formalit na celém území Unie. Pro tyto účely mají státy, které jsou smluvními stranami Dohody o Evropském hospodářském prostoru, například Island, stejné postavení jako členské státy Evropské unie.

V kontextu zhroutení finančního systému na Islandu, k němuž došlo v rámci mezinárodní finanční krize, jež začala v roce 2008, přijal islandský parlament řadu reorganizačních opatření pro různé finanční instituce se sídlem v této zemi. Konkrétně zákon přijatý dne 13. listopadu 2008² zakázal zahajovat soudní řízení proti finančním institucím, na které se vztahovalo dluhové moratorium. Tento zákon se se zpětnou účinností vztahoval i na zajišťovací opatření, o nichž bylo rozhodnuto dříve.

Společnost Landsbanki Islands HF je islandská úvěrová instituce, na kterou se ode dne 5. prosince 2008 vztahovalo dluhové moratorium. Krátce předtím, dne 10. listopadu 2008, byla ve Francii na majetek Landsbanki – na návrh jednoho z jejích věřitelů s bydlištěm v tomto členském státě – uvalena dvě zajišťovací zabavení. Landsbanki napadla tato zabavení před francouzskými soudy a dovolávala toho, že podle směrnice jsou reorganizační opatření přijatá na Islandu přímo účinná i vůči jejímu francouzskému věřiteli.

Za těchto okolností se francouzský Cour de cassation (Kasační soud), který ve věci rozhoduje v posledním stupni, dotázal Soudního dvora, zda reorganizační opatření stanovená islandskými právními předpisy, přestože byla přijata mocí zákonodárnou, spadají do působnosti směrnice, jejímž cílem je vzájemné uznávání reorganizačních opatření a likvidačních řízení, o nichž rozhodují správní a soudní orgány.

V dnes předneseném stanovisku navrhuje generální advokát P. Cruz Villalón Soudnímu dvoru, aby především rozhodl, že **opatření přijatá zákonem, jako jsou opatření obsažená v dotčeném islandském zákoně, nemohou být vyloučena z působnosti směrnice jen z toho důvodu, že byla přijata přímo vnitrostátním zákonodárcem.** Dle jeho názoru odkazuje směrnice na správní nebo soudní orgány jednoduše proto, že k přijímání reorganizačních opatření, o jejichž uznávání členskými státy směrnice usiluje, jsou oprávněny zpravidla tyto orgány.

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/24/ES ze dne 4. dubna 2001 o reorganizaci a likvidaci úvěrových institucí (Úř. věst. L 125, s.15; Zvl. vyd. 06/04, s. 15).

² Zákon č. 129/2008.

Tato opatření však musí být konkrétně zaměřená na individuálně určené finanční instituce z důvodu jejich situace a dotčené osoby musí mít možnost účinně podat vůči nim návrh na soudní přezkum. Cour de cassation musí posoudit, zda předmětný islandský zákon tyto podmínky splňuje.

V této souvislosti P. Cruz Villalón poznamenává, že se zmíněný islandský zákon vztahuje na velmi omezený a snadno určitelný okruh individuálních adresátů, a sice na finanční instituce, na které se vztahovalo dluhové moratorium. V okamžiku, kdy byl zákon na Islandu přijímán, se v takové situaci nacházela Landsbanki a čtyři další finanční instituce. V kontextu finanční krize, která na Islandu vypukla v roce 2008, musel islandský zákonodárce o zvláštní situaci Landsbanki vědět.

Dále uvádí, že tato opatření byla přijata individuálně a dočasně, a tedy neměla být obecná ani trvalá. Jelikož normy, jejichž účinnost má být ovlivněna, mají sílu zákona, mohou reorganizačními opatřeními nezbytnými k vyřešení situace určité finanční instituce být zas jen opatření legislativní povahy; za takových okolností by nemělo smysl vylučovat z působnosti směrnice opatření přijatá parlamentem jen z toho důvodu, že parlament není správním ani soudním orgánem, tedy z důvodu, že autorem těchto opatření není orgán, který je nemůže přijímat. Ověřit, zda se dotčený islandský zákon – bez ohledu na svou formu a autora – chová z funkčního hlediska pro účely směrnice jako správní nebo soudní rozhodnutí, tedy jako předpis, který nemá být obecný a u něhož neexistuje snaha o opakované uplatňování, nýbrž je zaměřený na individuální a konkrétní skutkové okolnosti, musí každopádně předkládající soud.

Směrnice ovšem zaručuje i rovnost všech věřitelů při výkonu jejich práva na přístup k soudu. Možnost považovat opatření přijatá v předmětném islandském zákoně za „reorganizační opatření“ ve smyslu směrnice proto závisí na tom, zda jejich právní forma nebrání tomu, aby dotčené osoby mohly vůči nim účinně podat k islandským soudům návrh na soudní přezkum, což musí ověřit Cour de cassation.

Generální advokát má nakonec za to, že směrnice nebrání tomu, aby ustanovení vnitrostátního práva, které znemožňuje nebo přerušuje jakákoli soudní řízení vedená proti finanční instituci od vstupu moratoria v platnost, působilo účinky na zajišťovací opatření dříve přijatá v jiném členském státě.

UPOZORNĚNÍ: Soudní dvůr není stanoviskem generálního advokáta vázán. Úlohou generálních advokátů je zcela nezávisle navrhnout Soudnímu dvoru právní řešení věci, která jim je přidělena. Soudci Soudního dvora začínají nyní v uvedené věci rozhodovat. Rozsudek bude vydán později

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) stanoviska se na internetové stránce CURIA zveřejňuje v den, kdy je generální advokát přednesl.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499